

Ålands fredsinstitut

The Åland Islands Peace Institute

NGO in Special Consultative Status with the Economic and Social Council of the United Nations

Summering Fair Sex 2011 – 2012

Projektnamn: Fair Sex

Projekthållare: Ålands fredsinstitut

Projektperiod: Projektet Fair Sex 2011: november 2011 – februari 2012 (3 månader).

Projektet Fair sex 2012: mars 2012-december 2012 (10 månader).

Aktiviteter inom Fair Sex projektet 2011 (perioden 1 november 2011 – 29 februari 2012)

- Deltagit och anordnat uppstartsmöten med skolfredsaktörer och skolhälsovårdare.
- Schemalagt 21 workshopstillfällen i samarbete med skolhälsovården och Ålands gymnasieskola.
- Projektplanerat inför 2012.
- Utformat ett workshopsmaterial som har använts för elever på årskurs 2 på gymnasiet.
- Hållit 1x 75 min workshops med alla elever i årskurs 2 på Ålands gymnasieskola, sammanlagt 21 tillfällen.
- Anordnat en workshopsledarutbildning i februari 2012. Sammanlagt 5 personer utbildades.

Aktiviteter inom Fair Sex projektet 2012 (perioden mars – 31 december 2012)

- Haft förberedande möten med centrala aktörer på Åland, i Sverige och Finland under våren 2012. Möten har hållits med totalt 12 experter och aktörer på området (bland annat Skolverket i Sverige, Poikien Talo i Helsingfors, Tjejjouren i Stockholm, Preventivmedelsmottagningen på Åland).
- Anordnat ett informationsmöte med rektorerna den 18 april.
- Anordnat ett informationsmöte med skolhälsovårdarna 28 maj.
- Schemalagt 23 lärarfortbildningar och 37 elevworkshops i samarbete med ledning/studievägledare på alla gymnasie- och högstadieskolor (inklusive Folkhögskolan).
- Medverkat på den internationella maskulinitetskonferensen "Maskuliniteter i bevegelse – menn, likestilling og livskvalitet" i Oslo, 1-2 maj 2012.
- Deltagit i ett möte med justitieminister Anna-Maja Henriksson 17 augusti.
- Presenterat Fair Sex projektet externt för finlandsvenska skolkuratorer under kuratordagarna 2012 på Åland samt presenterat projektet på den åländska konferensen "Människohandel för sexuella ändamål" 6 september.
- Anordnat en utbildning av workshopsledare 12 september. Sammanlagt 10 personer utbildades.
- Utformat en informationsfolder om sex och respekt och distribuerat den till skolhälsovårdare, ungdomsarbetare och Ålands sjukhus.
- Utformat ett elektroniskt paket till skolpersonal med tips på metodmaterial, rapporter, övningar, filmer, hemsidor etc.

- Utvecklat sju fortbildningskoncept, tre elevworkshopsupplägg samt fyra fortbildningsupplägg. (Utöver de två ordinarie workshopsuppläggen utformades ett tredje koncept för yrkesträningens elever. Eftersom gymnasiet och högstadiet haft olika lång fortbildning behövdes fyra olika fortbildningsupplägg).
- Hållit 2x 75min workshops med alla elever i årskurs två på gymnasiet (inklusive folkhögskolan och yrkesträningen). Workshopsen genomfördes under september – november. Sammanlagt 37 elevworkshops hölls.
- Hållit tre fortbildningstillfällen för lärare, skolhälsovårdare och ledning på högstadiet och gymnasiet enligt följande uppdelning:

Högstadiet:

Dag 1: heldag i augusti-september

Dag 2: föreläsning 25 september

Dag 3: halvdag oktober

Sammanlagt 12 tillfällen (med totalt 9 skolor + fältarna. Ca 30 personer i varje grupp).

Gymnasiet och Folkhögskolan:

Dag 1: halvdag i augusti

Dag 2: föreläsning 25 september

Dag 3: halvdag i oktober

Sammanlagt 11 tillfällen (med totalt 2 skolor. Ca 30 personer i varje grupp).

- Utformat ett elektroniskt paket till skolpersonal med tips på metodmaterial, rapporter, övningar, filmer, hemsidor etc som skolpersonalen kan använda sig av i sitt fortsatta arbete vare sig det är att läsa in sig på frågorna, ta fram jämställdhetsplaner, utöva normkritisk undervisning eller göra praktiska övningar med elever i klassen.
- Sammanställt utvärderingar från elevworkshops och lärarfortbildningen.
- Hållit löpande kontakt med referensgruppen genom bland annat tre referensgruppsmöten.
- Projektplanerat inför 2013
- Anordnat ett slutseminarium den 28 november 2012 där projektets slutsatser presenterades.
- Presenterat slutsatser på Ålands fredsinstituts seminarium: "Hur kan det förebyggande arbetet bland ungdomar på Åland förbättras" den 10 december 2012.
- Anordnat presskonferenser vid tre tillfällen. Medverkat i medier som Hufvudstadsbladet, Nya Åland, Ålands radio, Tidningen Åland, Åland 24 samt tidningen Läraren.

Slutsatser Fair Sex 2011 -2012

- All lärarfortbildning och alla elevworkshops har genomförts enligt projektplanen.
- Flera skolor har efter fortbildningen för skolpersonal påbörjat arbetet med att integrera insatser mot sexuella trakasserier i sitt anti-mobbingsarbete.
- Majoriteten av lärarna har välkomnat fortbildningen och givit positiv respons, då de tycker att frågorna är viktiga att arbeta med i skolan. Många lärare menar att de inte har kompetens att arbeta förebyggande med frågor rörande sexuella trakasserier och sexuellt våld i skolan, utan välkomnar externa aktörer. Flera lärare anger att de har fått verktyg från fortbildningen att

- hantera sexuella trakasserier i skolan. För att fortsätta arbetet anger skolpersonalen att de i framtiden behöver: Riktlinjer, styrning och uppmuntran från ledningen, jämställdhetsplaner, samt tid och resurser för intern diskussion och för att arbeta konkret med frågorna i skolan.
- Utvärderingarna från elevworkshopsen har varit väldigt positiva och har visat att det finns ett stort intresse bland gymnasieeleverna att diskutera frågor om sex och relationer, ömsesidighet och gränsdragningar. Flera elever uttrycker att de inte har pratat med vuxna om dessa frågor tidigare. Nya förfrågningar efter Fair Sex workshops har kommit från Katapult, åländska högstadieskolor, samt från gymnasieskolor i fasta Finland.
 - Elevutvärderingarna visar att det finns en tendens bland eleverna att förringa sexuella övergrepp som begås av jämnåriga och mycket få säger sig vara beredda att gå till polisen om de skulle vara med om en våldtäkt. Det visar att dessa frågor bör diskuteras med ungdomar och att frågorna bör tas upp på tidigare nivå än på gymnasiet, vilket även elever och lärare påpekar i utvärderingarna.
 - Projektets effektivitet har försvårats av de korta projektperioderna. Det har visats då det inte har funnits tid till att förankra projektet och att en stor del av projektiden har gått åt till att schemalägga utbildningar och workshops. Korta projektperioder försvårar dessutom utvecklingen av ett långsiktigt arbete i skolorna. Arbetet mot sexuella trakasserier bland unga på Ålands skulle gynnas av om Fair Sex beviljas projektmedel om perioder om tre år. På längre sikt bör utvecklingen av konceptet vara integrerad i LR och skolornas regelbundna arbete.
 - Fair Sex 2011 och 2012 har varit en lyckad start i arbetet mot sexuella trakasserier och sexuellt våld och projektet har fått positivt gehör från många håll. För att garantera att skolan integrerar arbetet mot sexuella trakasserier och sexuellt våld i sin ordinarie verksamhet krävs fortsatt handledning, något som skolorna själva efterfrågar. Ålands fredsinstitut har därför lämnat in en ansökan för Fair Sex 2013 för att stödja skolorna i deras fortsatta arbete. Ansökan inkluderar bland annat workshops för elever i årskurs 2 på gymnasiet samt hjälp till skolorna att ta fram jämställdhetsplaner.

Mariehamn 14.12.2012
Ulrika Navier, projektledare
Ålands Fredsinstitut